

HET LEVENSTESTAMENT

Een nieuwe trend op het gebied van het goed voor jezelf en familie/dierbaren regelen is het levenstestament. Daarin staat wat uw wensen zijn voor onder meer het geval u die zelf door ziekte of ongeval niet meer kenbaar kunt maken. Een levenstestament is echter niet hetzelfde als een 'algehele notariële volmacht' en ook niet een Elan-optimaalvolmacht, welke zaken beter/anders regelt dan de algehele notariële volmacht.

Veel mensen maken een testament om bijvoorbeeld problemen tussen hun erfgenamen te voorkomen. Maar hoe zit het eigenlijk als u wegens (lichamelijke of geestelijke) ziekte of een ernstig ongeluk niet meer in staat bent uw belangen zelf te behartigen? Wie bekommert zich dan alleen om uw vermogen of bedrijf, maar ook om uw lijf en uw leven? En als er al iemand zich meldt daarvoor, hoe zit het dan juridisch? Mag hij dit wel en/of wordt hij wel geaccepteerd? En wie garandeert dat die persoon zich inderdaad om u bekommert en niet meer oog heeft voor het vullen van zijn eigen zakken ten koste van die van u?

Dit zijn vragen welke bij steeds meer mensen opkomen. Want we leven steeds langer, maar er is geen garantie dat we tot het einde toe gezond genoeg blijven om zelf te beslissen over onszelf en ons vermogen. Er bestaat een kans dat een ieder van ons iets overkomt, waardoor diegene niet meer kan doen wat hij wil of wat nodig is. De gevolgen daarvan zijn groot, maar er bestaan gelukkig ook mogelijkheden om ons hiertegen in te dekken.

Testament?

Een testament werkt pas vanaf het moment van overlijden. Een testament regelt vaak onder meer wie wat krijgt en wanneer na overlijden.

Zolang u geestelijk en lichamelijk in staat om uw wil te verklaren (dit wordt ook wel genoemd: 'compos mentis' zijn), kunt u uw eigen zaken behartigen en een testament maken/veranderen. Maar hoe is de situatie als u niet meer in staat bent om de juiste beslissingen te nemen, bijvoorbeeld door dementie? Als er niets geregeld is, kan uw familie de rechter verzoeken een bewindvoerder, een mentor of een curator te benoemen die bepaalde zaken voor u regelt. Maar wat als de familie niet allemaal op dezelfde lijn zit?

Als u geen familie heeft, kunnen anderen, zoals vrienden of bekenden, het Openbaar Ministerie (OM) verzoeken de rechter te vragen een bewindvoerder, mentor of curator te benoemen, maar dan moet er wel iemand zijn die deze functie ook wil uitoefenen. Een bewindvoerder of curator heeft voor sommige handelingen ook toestemming van de rechter nodig. Bijvoorbeeld als hij de woning wil verkopen, of ter besparing van erfbelasting alvast geld wil schenken aan de (klein)kinderen. U begrijpt dat rechters heel terughoudend zijn met het geven van goedkeuring. Als het gaat om schenkingen, zal de bewindvoerder moeten bewijzen dat degene die de schenking doet, dat ook écht had willen doen. Dat kan lastig worden, als er geen bewijsbare schenkingstraditie is.

Levenstestament: zelf de regie houden

Als u liever zelf de regie houdt, is het verstandig een zogeheten levenstestament (soms ook pre-testament) te maken. Dit is een notariële akte waarin u tal van zaken regelt.

Wie mag het beheer voeren over uw financiën en wie mag beschikken over uw vermogen? Dit zijn meestal de zaken die in een standaard notariële volmacht worden geregeld, maar een levenstestament gaat verder.

Mogen er schenkingen gedaan worden en zo ja: aan wie? Moet er toezicht gehouden worden op degene die uw financiën beheert?

Deze zaken kunnen trouwens ook heel goed (aanvullend) in een Elan-optimaalvolmacht worden geregeld.

Maar een levenstestament gaat nog verder:

- wilt u bijvoorbeeld thuis verpleegd worden of liever naar een verpleeg- of verzorgingstehuis overgebracht worden?
- wat moet er dan met bijvoorbeeld uw inboedel en huisdieren gebeuren?
- wie heeft zeggenschap over uw persoon en mag met de artsen overleggen over bijvoorbeeld het beginnen met, of eindigen van, een behandeltraject?

Allemaal zaken die u naar eigen wens vast kunt leggen om ook de regie daarover in handen te houden als u daar zelf niet meer toe in staat bent.

Registratie levenstestament

Maar let op, het levenstestament is niet in de wet geregeld. Zo is er voor 'echte' testamenten het Centraal Testamentenregister (CTR) te Den Haag. In dit register staat wie een testament heeft laten opmaken en bij welke notaris. De inhoud is dus niet bekend bij het register, maar wel dat er een testament is. Zo goed is het voor het levenstestament (nog) niet helemaal geregeld. Echter sinds mei 2011 houdt de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie een register voor levenstestamenten bij (CLTR). Daarin kunnen gegevens worden ingeschreven, op een vergelijkbare wijze als bij het CTR. Omdat het een nieuwe, vrijwillige registratie betreft welke bovendien niet bij wet is geregeld, zijn er enkele afwijkingen ten opzichte van het CTR.

De KNB verstrekt trouwens alleen aan notariskantoren inlichtingen uit het register, dit in tegenstelling tot het CTR.

Keuzes maken

Een keuze maken voor één van de genoemde vormen (volmacht/levenstestament) om bij leven datgene te regelen wat nodig of nuttig is, met eventuele aanvullende bepalingen, is niet altijd een gemakkelijke keuze. Voor een niet-geschoolde jurist kunnen algehele notariële volmachten, Elan-optimaalvolmachten en levenstestamenten veel op elkaar lijken, terwijl de uitwerking in de praktijk heel erg verschillend is.

Als Elan Notarissen willen wij graag dat u een keuze maakt, welke bij uw situatie past en adviseren wij u daarin graag. Wij hebben uitgebreide expertise op onder meer het gebied van volmachten en levenstestamenten. Graag verwijzen wij u hiervoor ook naar onze [website](#).

Vertrouwen

Tot op zekere hoogte is het opmaken van de juiste akte(n) een kwestie van vertrouwen dat de adviseur (notaris of kandidaat-notaris) zijn werk goed heeft gedaan. Juridische teksten laten opstellen aan de hand van een bespreking, en eventueel een vragenlijst, en vervolgens het concept daarvan lezen en doorgronden, kan lastig zijn. Al hoewel Elan Notarissen u het lezen van een concept zo gemakkelijk probeert te maken is het, afhankelijk van de keuzes,

ook niet voor ons altijd mogelijk u de gehele tekst en de achterliggende gedachtes etc. van onze kant daarover tot in detail duidelijk te maken.

Keuzes maken en kosten

Het maken van keuzes welke het beste bij u passen is ook het maken van een keuze omtrent de kosten. Wij zijn hierin transparant: (basis-)volmachten zijn goedkoper dan uitgebreidere Elan-optimaalvolmachten danwel levenstestamenten. Ofwel, hoe uitgebreider/specifieker de regelingen, hoe hoger de kosten in het algemeen zullen zijn. Het maken van regelingen op maat, met diverse extra bepalingen, en het adviseren hierover kost meer tijd. Het niet goed en/of niet volgens uw wensen regelen van datgene wat u wilt, kan echter leiden tot veel ergernis en ook nog eens u en/of uw partner/familie (veel) geld kosten.